Hukuk Bölümü 2011/220 E. , 2012/12 K.

- DAVACININ, TEDAVISINDE KULLANILAN VE BEDELI KENDISI TARAFINDAN KARŞILANAN CIHAZLARI KURUM TARAFINDAN ÖDENMESI HK

  - SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU (5510) Madde 101
  - SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU (5510) Madde 1

"İçtihat Metni"

–

Davacı : S.K.

Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

Vekilleri : Av. N.Ü., Av. N. H.Ç.

O L A Y : Davacı dava dilekçesinde, 66.194.011.0 sicil numarası Emekli Sandığı'na bağlı Emekli Öğretmen olduğunu; Syringomyeli-Parapleji (belden aşağı felç) durumu nedeni ile 70.Yıl Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesi Sağlık Kurulu'nun 6.11.2006 tarihli raporu ile "Manuel Kalkış-Çemberden Aktive Motorlu Sürüş fonksiyonlu Ayakta Dik Pozisyonlandırma Cihazı "ve İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Sağlık Kurulu'nun 6.12.2006 tarihli raporu ile "Alt Ekstremite için Hareket Terapisi Cihazı" kullanmasının gerekli görüldüğünü; söz konusu cihazların Emekli Sandığı tarafından piyasadan temin edilerek tarafına teslim edilmesi talebi ile 05.06.2007 tarihinde 424122 ve 424113 sayılı başvuru dilekçeleri ile Emekli Sandığı'na başvurduğunu; başvurularının, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı - İstanbul Bölge Müdürlüğü'nün 23.07.2007 tarih, 19255 sayılı bir yazısı ile "başvuru evraklarının SGK İstanbul Sağlık İşleri İl Müdürlüğü - Fındıklı adresine verilmesi gerektiği" ifadesi ile reddedildiğini; aynı Kurumun, aynı ildeki Bölge Müdürlüğü'nün kabul ettiği bir başvuruyu, kendi Kurumunun aynı ildeki kendi İl Müdürlüğü'ne kendiliğinden havale etmesi-göndermesi yerine, hak sahibi vatandaşı zora koşmayı tercih eden Kurumun bu tutumunun, "Devlet faaliyetlerinin birliği ilkesine aykırı" olduğu iddiasıyla, Kurumun bu yazısını "başvurunun reddi" olarak kabul ederek açtığı davanın Ankara 15. İdare Mahkemesi'nin E:2007/2140, K:2008/l056 sayılı kararı ile incelenmeksizin reddedildiğini; {Bu arada, davacı tarafından, 20.8.2007 tarih, 031291 ve 20.8.2007 tarih, 031311 sıra no.lu faturalar karşılığında söz konusu cihazların satın alınmış olduğu} Mahkeme kararı üzerine, 29.04.2009 tarih, 5.791113 İCS sayılı başvuru dilekçesi ekinde tüm tedavi gideri evrakını bu kez "SGK İstanbul Sağlık İşleri İl Müdürlüğü - Fındıklı" adresine vererek, iki cihaza ait 18.011,80 Euro tedavi giderinin ödenmesini talep ettiğini; ancak Kurum tarafından gönderilen 20.05.2009 tarih 5791113 sayılı yazıda, talep ettiği tedavi giderinin tarafına ödenip ödenmeyeceğine dair hiçbir kesin cevap verilmeden, evrakın iade edildiğini; bu nedenle, SGK İstanbul Sağlık İşl. İl Md'ne, 03.06.2009 tarih, 7.314167 İCS sayılı dilekçe ile tüm tedavi gideri evrakını tekrar sunarak, tedavi giderinin tarafına ödenmesini ve "eğer ödenmeyecekse" ödenmeme gerekçelerinin bildirilmesini talep ettiğini ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 10.maddesinin değişik 2.bendi uyarınca, Kurumun kesin cevabını bekleme hakkını kullanarak beklediğini; fakat talebine kesin bir cevap alabilmek için bugüne kadar beklemesine ve açık ifadelerle verilmiş kesin bir cevap alabilmek için dilekçe dahi vermesine rağmen bugüne kadar tedavi giderinin ödenip ödenmeyeceğine dair hiçbir kesin cevap verilmediğinden dava açma zorunluluğunun doğduğunu ifade ederek, sonuç itibariyle; davasının kabulüne, Sağlık kurulu raporu ile gerekli görüldüğü halde cihazların Kurum tarafından ödenmesinin zımnen reddedilmesi işleminin iptaline, kendi olanakları ile temin etmek zorunda kaldığı cihazlara ait, rayice uygun olduğu Ankara Ticaret Odası tarafından onaylı, fatura bedelleri olan 14.680,00 Euro ve 3.331,80 Euro'nun toplamı 18.011,80 Euro'nun dava tarihinden geçerli olmak üzere bir önceki işgünü 27.7.2009 akşam saat 15.30'da ilan edilen T.C.M.B. Euro Döviz Satış kuru "1 Euro=2,1088TL" üzerinden karşılığı 37.983,28 TL'nin, dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile beraber tarafına ödenmesine karar verilmesi istemiyle 28.7.2009 tarihinde idari yargı yerinde dava açılmıştır.

ANKARA 5. İDARE MAHKEMESİ; 11.9.2009 gün ve E:2009/1011, K:2009/1054 sayı ile; 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nun Geçici 139. maddesinde Sandık iştirakçilerinin tedavi giderlerine ilişkin hükümler ver almakta iken, bu Kanunun anılan hükmünün de yer aldığı bir kısım hükümlerini yürürlükten kaldıran ve Emekli Sandığına ilişkin getirilen hükümleri 1 Ekim 2008 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 1. maddesinde; bu Kanunun amacının, sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortası bakımından kişileri güvence altına almak, bu sigortalardan yararlanacak kişileri ve sağlanacak hakları, bu haklardan yararlanma şartları ile finansman ve karşılanma yöntemlerini belirlemek, sosyal sigortaların ve genel sağlık sigortasının işleyişi ile ilgili usul ve esasları düzenlemek olduğu belirtilmiş, "Genel Sağlık Sigortası Geçiş Hükümleri" başlıklı Geçici 12. maddesinin 5. fıkrasında; ilgili kanunları gereği tedavi yardımları karşılanan kişilerin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte herhangi bir işleme gerek kalmaksızın, bu Kanun açısından genel sağlık sigortalısı veya genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi sayılacağı kurala bağlanmış "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" başlıklı 101. maddesinde ise; Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanunun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceği hükmünün yer aldığı; dava dosyasının incelenmesinden; emekli olan davacı tarafından, tedavisinde kullanılan ve bedeli kendisi tarafından karşılanan "Manuel Kalkış - Çemberden Aktive Motorlu Sürüş Fonksiyonlu Ayakta Dik Pozisyonlandırma Cihazı" bedeli olan 37.983,28 TL'nin tarafına ödenmesi istemiyle yapılan 29.4.2009 günlü başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali ile anılan bedelin dava tarihinden itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığının anlaşıldığı; bu durumda; 5434 sayılı Kanun kapsamındaki tedavi giderlerinden kaynaklanan uyuşmazlıklar idari yargı yerlerinde görülüp çözümlenmekte iken, 5510 sayılı Kanun ile, 5434 sayılı Kanunun tedavi giderlerine ilişkin hükümlerinin 1.10.2008 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırıldığı, aynı Kanun'da sağlık sigortasına ilişkin hükümlerin düzenlendiği, davacının, tedavisinde kullanılan cihazların bedelinin ödenmesi için başvuru yaptığı tarihte 5510 sayılı Kanun'un yürürlükte olduğu göz önüne alındığında, cihaz ve malzeme bedelinin ödenip ödenmeyeceği hususu anılan Kanun hükümleri uyarınca değerlendirileceğinden, dava konusu uyuşmazlığın yukarıda yer verilen Kanun hükümleri uyarınca adli yargı yerince (İş Mahkemelerinde) görülüp çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmış olduğu gerekçesiyle; davanın 2577 sayılı Kanun'un 15. maddesinin 1/a bendi uyarınca görev yönünden reddine karar verilmiş, bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Bu kez davacı vekili Av.Y.K. tarafından aynı istemle 14.1.2010 tarihinde adli yargı yerinde dava açılmıştır.

Ankara 19. İş Mahkemesi; 22.3.2010 gün ve E:2010/27, K:2010/166 sayı ile; davacıya ait SGK şahsi sicil dosyası ve tüm dosya münderecatından dava konusu uyuşmazlığın 5.6.2007 tarihinde vuku bulduğu, uyuşmazlık tarihi itibariyle uyuşmazlığın 5434 Sayılı Kanun uyarınca İdare Mahkemelerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varıldığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, bu kararın temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 21.H.Dairesi 6.5.2010 gün ve E:2010/5631, K:2010/5344 sayı ile, somut olayda uyuşmazlığın 29.4.2009 tarihinde oluştuğu, bu tarih itibariyle uyuşmazlığın çözüm yerinin 5510 sayılı Yasanın 101 ve

geçici 12.maddesinin 8.fıkrasınca İş Mahkemeleri olduğu gerekçesiyle hükmü bozmuştur.

ANKARA 19. İŞ MAHKEMESİ; 7.9.2010 gün ve E:2010/704, K:2010/761 sayı ile; Mahkemelerinin 22.3.2010 tarihli 2010/27 Esas, 2010/166 Karar sayılı karar gerekçesinde belirtildiği üzere, iş bu dava ile bedeli tahsil edilmek istenilen sarf malzemesinin, davacı tarafından 20.8.2007 tarihinde dışarıdan satın alınmak suretiyle davacının rahatsızlığının tedavisinde kullanılmış olduğu; sarf malzemesinin satın alındığı tarih itibariyle davacının 5434 Sayılı Kanun sigortalısı olduğu, bu tarih itibariyle yürürlükte bulunan 5434 Sayılı Kanun gereğince uyuşmazlığın çözüm yerinin belirlenmesinin gerektiği; bu bağlamda uyuşmazlığın çözüm yerinin İdare Mahkemeleri olduğunda kuşku bulunmadığı; belirtilen nedenlerden dolayı Yargıtay 21. Hukuk Dairesinin 6.5.2010 tarih 2010/5361 esas, 2010/5344 karar sayılı bozma ilamına uyulmayarak; Mahkemelerinin önceki kararında direnilmesine, Mahkemelerinin görevsizliği nedeniyle davanın reddine, karar kesinleştiğinde ve talep halinde olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi için dava dosyasının uyuşmazlık mahkemesine gönderilmesine karar vermiş; bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 06.02.2012 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin(Davacı vekili Av.Y.K., 27.12.2011 tarihli dilekçesi ile, davadaki vekillik görevinden çekildiğini bildirmiştir.)istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece, ekinde idari yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet AKKAYA'nın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, emekli olan davacı tarafından, tedavisinde kullanılan ve bedeli 20.8.2007 tarih, 031291 ve 20.8.2007 tarih, 031311 sıra no.lu faturalar ile kendisi tarafından karşılanan "Manuel Kalkış - Çemberden Aktive Motorlu Sürüş Fonksiyonlu Ayakta Dik Pozisyonlandırma Cihazı"na ilişkin olarak; sağlık kurulu raporu ile gerekli görüldüğü halde cihazların Kurum tarafından ödenmesi yolundaki 03.06.2009 tarihli başvurusunun zımnen reddedilmesi işleminin iptaline ve iki cihaza ait 18.011,80 Euro bedelin Türk Lirası olarak gösterilen bedelinin dava tarihinden itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasasının 101. maddesinde, bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceği; 104. maddesinde, bu Kanunla yürürlükten kaldırılmayan hükümleri saklı kalmak kaydıyla 5434 sayılı Kanuna yapılan atıflar ile ilgili mevzuatında tedavi bedellerinin ödenmesine ilişkin yapılan atıfların bu Kanunun ilgili maddelerine yapılmış sayılacağı; 1.7.2008 tarihinde yürürlüğe giren "Genel sağlık sigortası geçiş hükümleri" başlıklı Geçici 12. maddesinde, "Bu Kanunun uygulanmasında sağlık hizmeti sunucularının sigortalılık kontrolü ve diğer provizyon işlemlerini elektronik ortamda yapmaya başlaması için gerekli altyapının kurulmasına kadar, sağlık bilgilerinin yazılı olarak tutulmasına başlanır ve sağlık belgesinin veya sağlık karnesinin Kurumca verilmesine devam edilir.

Kamu idarelerinin sağlık hizmetlerinin sağlanmasına ilişkin görevleri, yürürlükten kaldırılan kanunlardaki hak ve yükümlülükler çerçevesinde ilgili kayıt ve işlemler Kurum tarafından devralınan tarihe kadar devam eder. Devir süreci 1/1/2012 tarihine kadar tamamlanır.

Kişilerin yürürlükten kaldırılan kanun hükümleri gereğince hak ettikleri sağlık hizmetleri, bu Kanun hükümleri gereğince kapsama alınmamış ise tedavi tamamlanıncaya kadar yürürlükten kaldırılan kanun hükümlerine göre Kurumca sağlanmaya devam edilir.
67 nci madde gereği hesaplanan 30 günün hesabında kişilerin lehine olan durum uygulanır. Genel sağlık sigortalısının ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce başlayan, ancak, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra faturalandırılan tedavi giderleri Kurum tarafından karşılanır." denilmiştir.

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 139. maddesinde niteliği bentler halinde sayılan muayene ve tedavilerin bedellerinin ne şekilde ödeneceği belirtilmekte iken 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "yürürlükten kaldırılan hükümler" başlıklı 106. maddesinin 8. bendi ile yürürlükten kaldırılmış olmakla birlikte, 5510 sayılı Yasanın "Yürürlük" başlıklı 108. maddesinin birinci fıkrasının d bendi uyarınca diğer bentlerde belirtilen maddeler dışında kalan 106. madde hükmü 1.10.2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Öte yandan, Maliye Bakanlığınca çıkarılan ve 31.12.2009 tarih ve 27449 (5. Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Kamu Personelinin Sağlık Hizmetlerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Devrine İlişkin Tebliğ" ile de kamu personelinin 14.1.2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) almış olduğu sağlık hizmetlerinin kamu personelinin kurumları tarafından karşılanacağı bu tarihten sonraki sağlık hizmetlerinin ise kamu personelinin sağlık hizmetlerinin devredildiği Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanacağı kurala bağlanmıştır.

Dosyanın ve mevzuat hükümlerinin incelenmesinden; 5510 sayılı Yasanın 101. maddesinde, anılan kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde Yasa hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş mahkemesinde görüleceği hükme bağlanmış ise de, 1.7.2008 tarihinde yürürlüğe giren Geçici 12. maddesinde, Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce başlayan ve yürürlüğe girdiği tarihten sonra faturalandırılan tedavi giderlerinin kurum tarafından karşılanacağının belirtildiği ve olayda uyuşmazlığın, 6.11.2006 ve 6.12.2006 tarihli sağlık kurulu raporları ile davacının kullanmasının gerekli görüldüğü belirtilen cihazların bedelinin Kurum tarafından karşılanması yolundaki 05.06.2007 tarihli başvuru ile 20.8.2007 tarihli faturalar ile satın alınan cihazların bedelinin ödenmesi isteminden kaynaklandığı gözetildiğinde 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Ankara 5. İdare Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 5. İdare Mahkemesi'nin 11.9.2009 gün ve E:2009/1011, K:2009/1054 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 06.02.2012 gününde Üyelerden Mustafa AYSAL ve Eyüp Sabri BAYDAR'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.